

**ПРАВИЛА О РАДУ
ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА
ПРИРОДНОГ ГАСА
ЈКП "СТАНДАРД" АДА**

САДРЖАЈ:

ПОГЛАВЉЕ 1. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ.....	5
1.1. Предмет уређивања	5
1.2. Појмови	5
1.3. Скраћенице	7
1.3.1. Ћириличне скраћенице	7
1.3.2. Латиничне скраћенице	7
ПОГЛАВЉЕ 2. НАЧИН ПЛАНИРАЊА РАЗВОЈА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА	8
ПОГЛАВЉЕ 3. ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ НА СИСТЕМ.....	10
3.1. Општа правила	10
3.2. Технички услови за прикључење	11
3.2.1. Увод	11
3.2.2. Постављање прикључног вода	11
3.2.3. Постављање гасних станица	12
3.3. Конфигурација гасне станице.....	12
3.4. Услови за обезбеђење добrog одржавања.....	123
3.5. Одоризација	12
ПОГЛАВЉЕ 4. МЕРЕЊЕ И ЗАХТЕВИ У ПОГЛЕДУ МЕРНЕ ОПРЕМЕ.....	14
4.1. Увод	14
4.2. Употреба података добијених мерењем	14
4.3. Мерни подаци	14
4.4. Мерна опрема	156
4.4.1. Увод	156
4.4.2. Примарна мерна опрема	15
4.4.3. Секундарна мерна опрема	15
4.4.4. Терцијарна мерна опрема	15
4.4.4.1. Коректор	15
4.5. Критеријуми за избор мерне опреме и мерних линија у зависности од положаја мерног места у Систему и карактеристика потрошње крајњег купца.....	15
4.6. Оверавање и преглед мерне опреме	16
4.7. Обрада мерних података.....	168
4.7.1. База мерних података	178
4.7.2. Валидација података	189

4.7.3. Корекција података	18
4.8. Право приступа мерним подацима	20
4.9. Мерна опрема за утврђивање квалитета природног гаса	19
ПОГЛАВЉЕ 5. УСАГЛАШАВАЊЕ ПОСЛОВА И РАЗМЕНА ПОДАТАКА СА ОПЕРАТОРИМА ПОВЕЗАНОГ СИСТЕМА	20
5.1. Споразум о радном режиму на улазу у Систем.....	20
5.2. Споразум о радном режиму на излазу из Система	20
ПОГЛАВЉЕ 6. ОДРЖАВАЊЕ.....	22
ПОГЛАВЉЕ 7. ПРИСТУП СИСТЕМУ.....	24
ПОГЛАВЉЕ 8. ПРИТИСАК И КВАЛИТЕТ ПРИРОДНОГ ГАСА.....	28
ПОГЛАВЉЕ 9. УТВРЂИВАЊЕ И КОРЕКЦИЈА ДНЕВНИХ КОЛИЧИНА ПРИРОДНОГ ГАСА ПО КОРИСНИЦИМА	29
9.1. Увод	29
9.2. Правило за утврђивање дневне количине природног гаса на излазу без дневног мерења	29
9.3. Правило за утврђивање дневне количине природног гаса по корисницима за излаз	31
9.4. Правило за утврђивање дневне количине природног гаса по корисницима за улаз	32
9.5. Израда извештаја по корисницима на улазу/излазу	32
9.6. Расподела дневних количина природног гаса на излазу за крајњег купца на којем има више Корисника	33
9.7. Корекција дневних количина природног гаса по корисницима.....	34
ПОГЛАВЉЕ 10. НАЧИН ОБРАЧУНА И ПЛАЋАЊЕ	356
10.1. Увод	356
10.2. Авансно плаћање	356
10.3. Средства обезбеђења	367
10.3.1. Банкарска гаранција	367
10.3.2. Наменски депозит	367
ПОГЛАВЉЕ 11: ПРАВИЛА ТРАНСПАРЕНТНОСТИ.....	39
ПОГЛАВЉЕ 12: УПРАВЉАЊЕ У УСЛОВИМА ПОРЕМЕЋАЈА	390
12.1. Увод	390
12.2. Поремећај у раду Система	390
12.3. Поремећај на тржишту.....	390
ПОГЛАВЉЕ 13: ОПШТЕ ОДРЕДБЕ	412
13.1. Овлашћени представник	412
13.2. Обавештавање и преписка.....	412
13.3. Поверљивост података	423

13.4. Виша сила	423
13.5. Решавање спорова	434
13.6. Измене Правила.....	434
ПОГЛАВЉЕ 14: ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	445
Прилог 1	466
Прилог 2	477

145/14), 261. 2) (s %о 44/14 - . (s),
19. 1. 18. 1. 14. %о . 13/2014 -
s %о 119/2012, 116/13 . 27.05.2014. (s %о . 13/2014 -
" ") 44. 1. 13. " " ,
29. 2015.

ПРАВИЛА

О РАДУ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ПРИРОДНОГ ГАСА

ПОГЛАВЉЕ 1. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

1.1. Предмет уређивања

) %о %о (: (: ;
- ;
- ;
- ;
- ;
- ;
- ;
- ;
- ;
- ;
- ;
- ;
- ;
- ;
%о %о .

1.2. Појмови

Гасна станица

Гасни дан	24	8.00	
		8.00	s
%o s	%o ,	23 25 ,	
Гасни месец		8.00	
8.00			
Густина	(kg/m ³)	15°C	
1,01325 bar.			
Дистрибутивна гасна мрежа			
	16 bar- .		
Доња топлотна вредност (Hd)		(1,01325 bar,	
=288,15 K),			
	15°C		
ISO 6976	kJ/m ³ .	SRPS EN	
Излаз	c		
:	:		
- ;			
- ;			
- ;			
Корисник система	,	,	
	,	,	
Крајњи купац са малом потрошњом			
	p < 6 bar		
10 m ³ /			
Молски проценат	12	12.	
Природни гас			
()		15°C	
1,01325 bar			
Радни дан	8.00		
	,		
8.00			
Релативна густина природног гаса			
15°C	1,01325 bar.		
Сведени кубни метар (Sm³)	Sm ³ ,	33.338,35 k /m ³ ,	
	15°C	15°C	
1,01325 bar (1 Sm ³ = 33,33835).			

Стандардни кубни метар (m^3)

SRPS EN ISO 14532.

15°C

1,01325 bar,

Упаз

Wobbe индекс доњи

1.3. Скраћенице

1.3.1. Ћириличне скраћенице

1.3.2. Латиничне скраћенице

AGA . American Gas Association () ;

DIN - Deutsches Institut für Normung ();

DVGW - Deutsche Vereinigung des Gas - und Wasserfaches ();

E-mail . Electronic mail ();

ISO . International Organization for Standardization ();

SCADA . Supervisory Control and Data Acquisition ():

SRPS - Srpski standard.

ПОГЛАВЉЕ 2. НАЧИН ПЛАНИРАЊА РАЗВОЈА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА

2.2. . .

2.3.

2.4. *Explain the concept of a market economy.*

2.5. 2.4. - :
- ;
- ;
- ;
500 m³/h;

2.6. , 2.5.,
2.7. , 13.
2.8

2.9. :
- ();

ПОГЛАВЉЕ 3. ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ НА СИСТЕМ

3.1. Општа правила

3.1.1.

3.1.2.

(:),
3.2. . 3.5 , 4.4.

3.1.3.

3.1.4.

3.1.5.

3.1.6.

3.1.7.

3.1.8.

3.1.9.

3.2. Технички услови за прикључење

3.2.1. Увод

3.2.1.1.

- $p < 6 \text{ bar}$;
- $6 \text{ bar} \leq p \leq 16 \text{ bar}$.

3.2.1.2.

- $p < 6 \text{ bar}$ $10 \text{ m}^3/\text{h}$, (\quad) a ,
- $p \geq 6 \text{ bar}$ $10 \text{ m}^3/\text{h}$, (\quad) a ,
- $p < 6 \text{ bar}$.

3.2.1.3.

- $(\quad) \leq p \leq 16 \text{ bar}$, (\quad) a ,

3.2.1.4. Т

3.2.1.5.

ISO (International Organization for Standardization),
DIN (Deutsches Institut für Normung)
DVGW (Deutsche Vereinigung des Gas und Wasserfaches).

3.2.2. Постављање прикључног вода

3.2.2.1.

3.2.2.2.

3.2.3. Постављање гасних станица

3.2.3.1.

,
;

3.2.3.2.

,

3.2.3.3.

- ,
- ;
- ;
- ;
- ;
- ;
-

3.3. Конфигурација гасне станице

3.3.1. 100%

3.3.2.

3.3.3.

/

3.3.4.

100 %

3.3.5.

3.4. Услови за обезбеђење доброг одржавања

3.4.1.

,

3.4.2.

3.5. Одоризација

- 3.5.1. ,
bar). (p<6
- 3.5.2. - ().
- 3.5.3. ().

4.4. Мерна опрема

4.4.1. Увод

4.4.1.1.

4.4.1.2.

4413

4.4.2. Примарна мерна опрема

4.4.3. Секундарна мерна опрема

4.4.3.1.

().

4.4.4. Терцијарна мерна опрема

4.4.4.1. Коректор

4.4.4.1.1.

1

4.4.4.1.2.

4.5. Критеријуми за избор мерне опреме и мерних линија у зависности од положаја мерног места у Систему и карактеристика потрошње крајњег купца

4.5.1.

4.5.2.

1

10 m³/h

10 m³/h,

65 m³/h

65 m³/h

4.5.3.

4.5.4.

4.5.5.

500 m³/h

24

4.6. Оверавање и преглед мерне опреме

4.6.1.

4.6.2.

4.6.3.

4.6.4.

4.6.5.

10

4.6.6.

4.6.7.

(),

4.7. Обрада мерних података

4.7.1. База мерних података

4.7.1.1.

,

4.7.1.2.

,

1)

;

2)

(, / ,);

3)

(/);

4)

;

5)

:

- ;

6)

;

7)

;

8)

;

9)

4.7.1.3.

- / / ;

- ;

- ;

4.7.1.4.

- ;

- ;

- , / ;

- ;

- ;

- ;

- ;

- ;

4.7.1.5.

- ;

()

4.7.1.6.

4.7.2. Валидација података

4.7.2.1.

4.7.2.2.

4.7.2.3.

2%

4.7.2.4.

4.7.3. Корекција података

4.7.3.1.

4.7.3.2.

()

4.7.3.3.

4.7.3.2.

4.7.3.4.

()

90

4.8. Право приступа мерним подацима

4.8.1.

4.9. Мерна опрема за утврђивање квалитета природног гаса

4.9.1.

4.9.2.

4.9.3.

4.9.4.

4.9.5.

ПОГЛАВЉЕ 5. УСАГЛАШАВАЊЕ ПОСЛОВА И РАЗМЕНА ПОДАТАКА СА ОПЕРАТОРИМА ПОВЕЗАНОГ СИСТЕМА

5.1. Споразум о радном режиму на улазу у Систем

5.1.1.

,
,

5.1.2.

,
;

,
;

,
;

,
;

,
;

,
;

,
;

5.1.3.

5.1.4.

5.2. Споразум о радном режиму на излазу из Система

5.2.1

,
,

5.2.2.

5.2.3.

5.2.4.

ПОГЛАВЉЕ 6. ОДРЖАВАЊЕ

6.1.

/

6.2.

01.

08.00

01.

08.00

6.3.

/
31.

6.4.

/ 20.

6.5.

1. ,

6.6.

, , ,

6.7.

6.8.

/ ;

/

6.9.

30

6.10. 5 ()

6.11.

/

/

ПОГЛАВЉЕ 7. ПРИСТУП СИСТЕМУ

7.1.

,
,

7.2.

7.1.

7.3.

,
7.1.,
(:)

7.4.

7.1.
21 (,)

7.5.

:
(, , ,
,
);
,

(, :)

7.6.

7.7.

5 ()

7.8.

,

7.9.

,

7.10.

,

7.11.

,

7.12.

,

7.13.

,

3 ()

7.14.

7.13,

7.15.

,

7.16.

,

7.17.

,

7.18.

7.19.

7.20.

(/);

7.21.

8

()

7.22.

7.23.

7.24.

7.25.

7.26.

2

ПОГЛАВЉЕ 8. ПРИТИСАК И КВАЛИТЕТ ПРИРОДНОГ ГАСА

8.1.

, , , W bb

8.2.

, , , , ,

8.3.

, , ,

, , ,

8.4.

,

8.5.

16 bar,

8.6.

, ,

8.7.

,

(:)

,

8.8.

1.

8.9.

,

1.

8.10.

ПОГЛАВЉЕ 9. УТВРЂИВАЊЕ И КОРЕКЦИЈА ДНЕВНИХ КОЛИЧИНА ПРИРОДНОГ ГАСА ПО КОРИСНИЦИМА

9.1. Увод

9.1.1.

9.1.2.

9.1.3.

9.1.4.

9.2.

9.1.5.

9.1.6.

9.2. Правило за утврђивање дневне количине природног гаса на излазу без дневног мерења

9.2.1.

9.2.2.

		1	2			
()	1	2			
.		1	2			
.		1	2			
.		1	2			
		1	2			

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

= /

,

:

= /

$$= (\dots - \dots - \dots) / (\dots - \dots - \dots)$$

$$= \dots *$$

$$= \dots *$$

9.3. Правило за утврђивање дневне количине природног гаса по корисницима за излаз

9.3.1

9.3.2. А о

9.3.3.

9.3.4.

9.5.4,

9.3.5.

9.3.6.

9.3.7.

9.4. Правило за утврђивање дневне количине природног гаса по корисницима за улаз

9.4.1.

9.4.2.

9.4.3.

9.4.4.

9.4.1.

9.4.5.

9.4.1.

9.5. Израда извештаја по корисницима на улазу/излазу

9.5.1.

9.5.2.

12:00

9.5.3.

12:00

9.5.4.	,	10:00
9.5.5.	,	16:00
9.5.6.	,	9.4.
9.5.7.	,	16:00
9.5.8.	,	10:00
9.5.9.	,	16:00
9.5.10.	,	,
10:00	,	,
9.5.11.	,	,
	,	16:00
9.5.12.	,	,
10:00	,	,
9.5.13.	,	,
	,	16:00
9.5.14.	/	/
9.5.15.	,	,

9.6. Расподела дневних количина природног гаса на излазу за крајњег купца на којем има више Корисника

9.6.1.

10:00

9.6.2.

9.6.3.

9.7. Корекција дневних количина природног гаса по корисницима

9.7.1.

9.7.2.

90 ()

9.7.3.

4.7.3.

9.2.

9.7.4.

9.4. 9.6.

9.7.5.

9.7.6.

;

;

;

,

9.7.7.

9.7.8.

/

ПОГЛАВЉЕ 10. НАЧИН ОБРАЧУНА И ПЛАЋАЊЕ

10.1. Увод

10.1.1.

10.1.2.

10.1.3.

/

10.1.4.

10 ()

,

10.1.5.

3 ()
3 ()

,

10.1.6.

10.1.7.

10.1.4 8 ()

10.1.8.

10.1.9.

5 (),

,

10.2. Авансно плаћање

10.2.1.

8 ()

3()

,

10.2.2.

= 2 * *

:

: ();

, (Sm³);

(/Sm³).

10.2.3.

10.2.4.

5 ()

10.3. Средства обезбеђења

10.3.1. Банкарска гаранција

10.3.1.1.

10.1.

10.3.1.2.

= 2 * *

();

(Sm³);

(/Sm³).

10.3.1.3.

a a a

60 (a,)

10.3.1.4.

5 ()

10.3.2. Наменски депозит

10.3.2.1.

10.1.

10.3.2.2.

= 2 * *

- ();
- , (Sm³);
- (/Sm³). 60
- 10.3.2.3. ()
- 10.3.2.4. 5 ()
- 10.3.2.5. ,

ПОГЛАВЬЕ 11: ПРАВИЛА ТРАНСПАРЕНТНОСТИ

11.1.

11.2.

，

ПОГЛАВЉЕ 12: УПРАВЉАЊЕ У УСЛОВИМА ПОРЕМЕЋАЈА

12.1. Увод

12.1.1.

- ;

12.1.2.

,

12.1.3.

,

12.2. Поремећај у раду Система

12.2.1.

- ;

- ;

- ;

- ;

- ;

12.2.2.

,

,

12.2.4.

,

12.3. Поремећај на тржишту

12.3.1.

,

,

12.3.2.

,

12.3.3.

ПОГЛАВЉЕ 13: ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

13.1. Овлашћени представник

13.1.1.

13.1.2.

13 1 3

13.1.4.

13.1.5.

13.2. Обавештавање и преписка

13.2.1.

13.2.2.

13.2.3.

13.2.4.

13.2.5. , , 3 () ;

13.3. Поверъивост података

13.3.1.

13.3.2.

13.3.3.

13.3.4.

13.3.5.

13.3.6. 3 ()

13.3.7.

13.4. Виша сила

13.4.1.

(),

13.4.2.

, , , ,

13.4.3.

,

13.4.4.

, ,
, 5 ()

13.4.5.

20 ()

13.5. Решавање спорова

13.5.1.

,

13.5.2.

,

13.5.3.

13.5.1. 13.5.2.

13.6. Измене Правила

13.6.1.

13.6.2.

60

ПОГЛАВЉЕ 14: ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

14.1.

4. 5 ()

14.2.

5.1.

5.2. 2 ()

14.3.

2015.

14.4.

6.

01.

%, %

: 59/-20-3
, 29. 2015.

Прилог 1

W bb - 42 . 46 /m3.

:

C1	C2	C3, C4 ...	+ -	-						
. 90	. 4	. 2	. 5	. 5 mg/ m3	. 5 mg/ m3	. 5,6 mg/ m3	. 20 mg/ m3	. - 5 ° C (40 bar g)	33.500 + / - 1000 kJ/	

Прилог 2

%₀₀ %₀₀ . 8. . 1.
 08137005, 101092243,
 :) (

_____ (_____ : _____) ,
_____ (_____ : _____)

МОДЕЛ УГОВОРА О ПРИСТУПУ ДИСТРИБУТИВНОМ СИСТЕМУ ПРИРОДНОГ ГАСА

2)

,

)

(

:

3.

2.

,

;

1)

2)

,

;

1.

4.

,

;

1)

2)

3)

4)

,

;

,

;

8.

,

1

;

5.

1)

;

2)

3.

, :

12.,

-

,

,

;

;

,

(

).

,

3)

;

4)

;

5)

,

8)

8.

1

1

;

,

,

6.

1)

-

;

2)

;

3)

;

4)

7.

1)

2)

/
;

4. 4)

3)

4)

5)

8 ()

6)

1 ;

8.

8.

10.2.

8 ()

3.

9.

10.

11.

12.

3.

1.

1)

2)

2. . 1)-2)

13.

30

(

)

14.

14.

30 ()

1)

2)

3)

4)

/ 8 ()

j

15.

(),

5 ()

20 ()

16.

1.

17.

18.

19.

/

/

20.

3() 6()

•

: СПИСАК ИЗЛАЗА

1. : МС АДА(; 29) , : , :

	/	/	
1.			
2.			
3.			